

REACTIE ZONNEPANELEN

Aan: Gemeente Amersfoort
Afdeling SO Monumenten, t.a.v Sandra Hovens Tessa Beckman
Kopie: Stadsbouwmeester
Datum: 3-03-2021
Betreft: Reactie op het concept-beleid zonnepanelen Binnenstad

Geachte mevrouw Hovens,

Hierbij willen wij als Forum reageren op uw mail van 3 februari inzake het concept-beleid zonnepanelen Binnenstad van Amersfoort.

Ten eerste bedanken wij u dat u ons advies van 2 februari 2019 heeft meegenomen in het proces om te komen tot nieuw beleid.

Het huidige beleidsvoorstel heeft onze waardering t.a.v. het zeer uitgebreide onderzoek naar cultuurhistorische waarden van daken in de binnenstad.

Dit onderzoek heeft vervolgens geleid tot een complex van mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen waarbij per pand regels zijn opgesteld voor het plaatsen van zonnepanelen.

Het Forum is echter van mening dat deze aanpak de samenhang van het dak-landschap in de historische binnenstad aantast. Er wordt onderscheid gemaakt tussen zichtbare en niet zichtbare daken. Dit leidt tot een verrommeling van dak landschap als geheel. Het kan niet zo zijn dat het zichtveld vanaf de openbare weg dominant wordt gesteld voor het beleid van het plaatsen van zonnepanelen. De binnenstad wordt daarmee gediskwalificeerd tot een decor waar blijkbaar alleen de beleving van de passant ertoe doet. Het Forum is van mening dat het dak landschap als geheel beschermd moet worden om de intrinsieke historische waarde te waarborgen.

Ook vindt Het Forum de mogelijkheid om voor alle niet zichtbare daken zonnepanelen toe te staan arbitrair. Dit is namelijk gebaseerd op een moment opname. Een gebied wat nu nog privé is kan immers op termijn verkleuren naar (semi) openbaar. Denk bv aan een galerie met een binnentuin of een terras op een binnenplaats.

Daarnaast zijn in het concept-beleid op meerdere beschermde historische (groene) binnen gebieden, die niet zichtbaar zijn vanaf de openbare weg, mogelijkheden geboden voor het plaatsen zonnepanelen. Dit kan grote afbreuk doen aan de beleving van deze binnen gebieden wat wij ten zeerste afwijzen. Te denken hierbij bv de volgende gebieden:

1. Binnenplaats Marienhof
2. Beschermd groengebied tussen Hof, Vijver en Havik
3. Beschermd groengebied tussen Muurhuizen, Langestraat en Nieuwstraat
4. Binnen gebied tussen Muurhuizen Langestraat, Groenmarkt, Appelmarkt en Kerkstraat
5. Beschermd groengebied tussen Langegracht, Paternosterstraat en Breestraat

6. Binnen gebied de Armen de Poth
7. Binnenplaats Observantenklooster

Verder is Het Forum van mening dat in het concept te veel wordt uitgegaan van de mogelijkheden van het individuele pand gezien vanaf de buitenkant. Daarbij is niet gekeken naar de beleving van binnenuit. Immers wat voor de een een verrijking kan zijn kan voor de ander een beperking zijn. Hierbij te denken aan een monumentaal pand dat uitzielt op een pand met minder of geen beperkte waarden. Met andere woorden ook de beleving van binnenuit is van belang bij de totaal beleving van een monument. Of te wel de context. In het concept -beleid is hier volgens Het Forum onvoldoende rekening mee gehouden.

Het Forum is en blijft dan ook van mening dat het daklandschap van de historische beschermde binnenstad van Amersfoort **als geheel** niet verstoord mag worden door het toelaten van zonnepanelen op een groot aantal schuine daken. Hieronder herhalen wij nogmaals ons standpunt zoals wij dat op 2 februari aan u hebben bericht.

“Ten eerste is het Forum van mening dat in de historische binnenstad zeer terughoudend met zonnepanelen moet worden omgegaan. De historische binnenstad van Amersfoort is in grote mate gezichtsbepalend voor Amersfoort als geheel. Tegelijkertijd is de omvang van de binnenstad slechts ca. 1% van het totaal bebouwd oppervlak van de stad. Dit rechtvaardigt, in het belang van het historisch erfgoed, om terughoudend te zijn in het toepassen van zonnepanelen in de binnenstad in relatie tot de effectiviteit.

Ten tweede hecht het Forum grote waarde aan de beeldkwaliteit van de binnenstad als samenhangend geheel dat gekenmerkt wordt door hoofdzakelijk aaneengesloten kleinschalige bebouwing. Dit geheel bepaald de identiteit van de historische binnenstad van Amersfoort. In deze context kunnen monumentale daken niet los gezien worden van andere daken in de directe omgeving. Het daklandschap van de historische binnenstad vormt als ware een geheel. Vanuit dit gezichtspunt is een verruiming van het toepassen van zonnepanelen in de historische binnenstad niet wenselijk. Dit geldt niet alleen voor daken die gezien kunnen worden vanaf de openbare weg maar ook voor daken die vanaf de vaak semiopenbare groene binnenterreinen gezien kunnen worden. Ook de beleving van de historische binnenstad vanaf de publiekstoegankelijke OLV-toren is daarbij een grote factor van belang.

Alleen platte daken van meer recente grotere gebouwencomplexen, als bv het stadhuis, kunnen los gezien worden van de samenhangende kleinschalige bebouwing in de binnenstad. Bij lagere platte daken is de gevoeligheid weer groter en is behoefte aan maatwerk. Hierbij dient bijvoorbeeld rekening te worden gehouden met mogelijk hinderlijke reflectie van het zonlicht vanaf de zonnepanelen.

Het Forum is verder van mening dat het geven van versoepelingen van het vergunningstelsel kan leiden tot misverstanden, discussies, onnodige rechtszaken en precedentes: waarom dat ene dakvlak wel en dat andere dakvlak niet?

Ook voldoen maar weinig daken in de binnenstad aan een optimale ligging met een goede zuid-ligging, een hoek van 35 graden en vrij van hoge belendingen.

Het Forum komt, lettend op het bovenstaande, dan ook tot de conclusie dat in beginsel een versoepeling van het huidig vergunningstelsel voor de binnenstad niet wenselijk is.

Daarentegen sluit het Forum het opwekken van zonne-energie op basis van nieuwe technieken en innovatieve productenmogelijkheden in de binnenstad niet uit. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan een systeem onder de dakbedekking en bij nieuwe of vernieuwde (hele) dakvlakken het toepassen van een volledig historisch passend geïntegreerd zonne-dakpannen systeem.

Tenslotte beveelt Forum aan om bij de energietransitie in de binnenstad meer prioriteit te leggen in het bevorderen van individuele isolatie van panden, het toepassen van collectieve oplossingen voor zonnepaneel projecten en aardgas loos verwarmen. “

Het Forum komt dan ook tot de conclusie dat in het concept-beleid voor zonnepanelen te veel is gekeken naar mogelijkheden per onderdeel (pand) in plaats van naar beperkingen vanuit het geheel (binnenstad).

Daarnaast is het Forum van mening dat de grote mate van diversiteit tot het plaatsen van zonnepanelen te complex is voor een objectieve besluitvorming c.q. beoordeling.

Het Forum is graag bereid het bovenstaande toe te lichten.

Nico Vink